Kommentarer till regeringens förslag till statsbudget 2023

Bland FN:s mål om hållbar utveckling är mål nr 12 om hållbar konsumtion och produktion det mest utmanande av alla målen att uppnå för de nordiska länderna inklusive Finland. Uppnåendet av mål nr 12 är avhängigt uppnåendet av en ekologiskt hållbar livsstil i hela samhället, inom alla sektorer, på alla nivåer, i alla regioner.

Natur och Miljö finner det ena av Miljöministeriets fyra mål för 2023 märkligt formulerat, det som definieras som "livssmiljöer och nya lösningar ska stöda en smidig vardag i alla livsituationer". Omvänt formulerat som *En hållbar vardag i alla livssituationer genom nya lösningar stöder smidigt de livsviktiga livsmiljöerna som vår vardag är beroende av*, skulle kännas mera i tiden anser vi, häsnvisande till de stora ekologiska utmaningarna våra samhällen står inför.

Förutsättningarna för naturens livsupprätthållande mekanismer att stöda en smidig vardag för våra samhällen försvagas fortsättningsvis. Den sjätte och pågående massutrotningen av arter ser vi inte ut att lyckas stoppa, de nödvändiga åtgärderna kräver mycket mera och kraftfullare insatser.

Natur och Miljö noterar på en allmän nivå att de budgeterade beloppen för naturvård i många fall tyvärr inte motsvarar de skriftligen formulerade ambitionerna. Vi förstår att tiderna av många orsaker är utamanande, inte minst på grund av följderna efter pandemin och det pågående anfallskriget i Ukraina. Det är svårt att se att nedgången i den den biologiska mångfalden skulle avstanna till 2030 med de begränsade nominella ambitionsnivåerna som nu föreslås. Positivt är ändå att t.ex. METSO och HELMI programmen fortsättningsvis stöds, och att tilläggs personresurser föreslås beviljas för skydd av skog.

Vi vill understryka att METSO programmets positiva resultat tyvärr motverkas av kalavverkningarna av biologiskt värdefull statsägd naturskog som regeringen tillsvidare inte har stoppat. Nettonyttan gällande skogens ekologiska tillstånd som helhet kan därför starkt ifrågasättas, trots de nuvarande och planerade METSO insatserna. På motsvarande sätt skulle det vara nödvändigt att se på jordbrukets roll för en ekologisk helhetsomställning av livsmedelsproduktion och djurhushållning, istället för enskilda begränsade insatser. Grundläggande insatser är exempepelvis sådana åtgärder som på lång sikt förbättrar och upprätthåller en god markstruktur och markens förmåga att binda till sig näringsämnen istället för att dessa sköljs ut i vattendrag, med modell av det ekologiska lantbruket.

Natur och Miljö välkomnar EU:s strategi för biodiversitet och vår förhoppning är att den nationella implementeringen av denna strategi sker smidigt och ändamålsenligt och med anslag av tillräckliga resurser. Tiden vi har för att bromsa nedgången i biologisk mångfald, parallellt med uppnående av klimatmålen, är knapp, endast några år, om vi ska lyckas undvika "tipping points" enligt vetenskapen.

Med vänliga hälsning,

Camilla Sederholm, verksamhetsledare, Natur och Miljö, Annegatan 26, Helsingfors